

Laikina versija

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. gegužės 20 d.^(*)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Muitų sąjunga – Galiojimo vertinimas – Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1357/2013 – Fotovoltinių modulių, surinktų trečioje šalyje iš kitoje trečioje šalyje pagamintų fotovoltinių elementų, kilmės šalies nustatymas – Reglamentas (EEB) Nr. 2913/92 – Bendrijos muitinės kodeksas – 24 straipsnis – Prekių, kurių gamyboje dalyvavo kelios trečios šalys, kilmė – Sąvoka „baigiamasis, svarbus perdirbimas arba apdorojimas“

Byloje C-209/20

dėl *Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber)* (Aukštesnysis teismas (Mokesčių bylų ir kanclerio skyrius), Jungtinė Karalystė) 2020 m. gegužės 22 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo tą pačią dieną, pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Renesola UK Ltd

prieš

The Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė A. Prechal, teisėjai N. Wahl, F. Biltgen, L. S. Rossi ir J. Passer (pranešėjas),

generalinis advokatas: A. Rantos,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Renesola UK Ltd*, atstovaujamos advokatų Y. Melin ir B. Vigneron bei solisitoriaus L. Gregory,
- Europos Komisijos, atstovaujamos F. Clotuche-Duvieusart ir M. Kocjan,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2013 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 1357/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (OL L 341, 2013, p. 47), galiojimo ir 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento Nr. 2913/92/EEB, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 4 t., p. 307), iš dalies pakeisto 2000 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir

Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2700/2000 (OL L 311, 2000, p. 17; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 10 t., p. 239) (toliau – Bendrijos muitinės kodeksas) 24 straipsnio išaiškinimo.

- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Rehesola UK Ltd* (toliau – *Rehesola*) ir *Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs* (Mokesčių ir muitų administratorius, Jungtinė Karalystė) ginčą dėl į Jungtinę Karalystę importuotų fotovoltinių modulių apmokestinimo antidempingo ir kompensaciniais muitais.

Teisinis pagrindas

Bendrijos muitinės kodeksas

- 3 Bendrijos muitinės kodekso II antraštinėje dalyje „Veiksniai, kuriais remiantis taikomi importo arba eksporto muitai bei kitos priemonės, taikytinos vykdant prekybą prekėmis“, be kita ko, yra 2 skyrius „Prekių kilmė“, kurio 1 ir 2 skirsniai atitinkamai skirti „[n]elengvatinei prekių kilmei“ ir „[l]engvatinei prekių kilmei“. Šio skyriaus 1 skirsnyje, be kita ko, yra 24 straipsnis, kuriame nurodyta:

„Jeigu prekės buvo gaminamos ne vienoje šalyje, jos laikomos kilusiomis iš tos šalies, kurioje buvo atliekamas baigiamasis, svarbus, ekonomiškai pagrįstas jų perdirbimo arba apdorojimo procesas tam tikslui įrengtoje įmonėje, o šio proceso metu buvo pagamintas naujas produktas arba atliktas svarbus to produkto gamybos etapas.“

- 4 Minėto kodekso IX antraštinėje dalyje „Baigiamosios nuostatos“, be kita ko, yra 247 straipsnis, kuriame nustatyta:

„Šiam reglamentui įgyvendinti būtinos priemonės <...> laikantis [Europos Sąjungos] prisiimtų tarptautinių įsipareigojimų patvirtinamos 247a straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.“

- 5 Šiame skyriuje taip pat yra to paties kodekso 247a straipsnis, jo 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Komisijai padeda Muitinės kodekso komitetas (toliau – Komitetas).

2. Jeigu yra daroma nuoroda į šią dalį, [1999 m. birželio 28 d. Tarybos] sprendimo 1999/468/EB[, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką (OL L 184, 1999, p. 23; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 124), iš dalies pakeisto 2006 m. liepos 17 d. Tarybos sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006, p. 11)], 5 ir 7 straipsniai taikomi pagal minėto sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

<...>“

Reglamentas Nr. 2454/93

- 6 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio [Bendrijos muitinės kodekso] įgyvendinimo nuostatas (OL L 253, 1993, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 6 t., p. 3), I dalyje „Bendrosios įgyvendinimo nuostatos“ yra IV antraštinė dalis „Prekių kilmė“, kurios 1 skyrius skirtas šių prekių „[n]elengvatinei kilmei“. Šio skyriaus 1 skirsnyje „Apdorojimas arba perdirbimas, suteikiantis kilmės statusą“, be kita ko, yra 35 ir 39 straipsniai.

- 7 Šio reglamento 35 straipsnyje nustatyta:

„Šiame skyriuje nurodomas tekstilės ir tekstilės gaminių, klasifikuojamų Kombinuotosios nomenklatūros XI skyriuje, taip pat tam tikrų kitų produktų, ne tekstilės ar tekstilės gaminių, apdorojimas arba perdirbimas, kuris laikomas atitinkančiu [Bendrijos muitinės kodekso] 24 straipsnyje nustatytus kriterijus ir suteikia atitinkamiems produktams šalies, kurioje jie buvo apdoroti arba perdirbti, kilmės statusą.

„Šalis“ – tai trečioji šalis arba [Sąjunga], atsižvelgiant į aplinkybes.“

- 8 To paties reglamento 39 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatyta:

„11 priede išvardytų produktų apdorojimas arba perdirbimas, nurodomas priedo 3 skiltyje, laikomas kilmės statusą suteikiančiu procesu arba operacija pagal [Bendrijos muitinės kodekso] 24 straipsnį.“

Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1357/2013

9 Įgyvendinimo reglamentas Nr. 1357/2013 buvo priimtas remiantis Bendrijos muitinės kodekso 247 straipsniu.

10 Šio įgyvendinimo reglamento 1, 3–7 ir 13 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(1) nelengvatinės kilmės taisyklės turi būti taikomos visoms nelengvatinėms prekybos politikos priemonėms, įskaitant antidempingo ir kompensacinius muitus;

<...>

(3) [2013 m. birželio 4 d.] Komisijos reglamentu (ES) Nr. 513/2013[, kuriuo importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės arba iš Kinijos Liaudies Respublikos siunčiamiems fotovoltiniams moduliams iš kristalinio silicio ir jų pagrindinėms sudėtinėms dalims (t. y. elementams ir plokštelėms) nustatomas laikinasis antidempingo muftas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 182/2013, kuriuo nustatomas reikalavimas registruoti šiuos importuojamus Kinijos Liaudies Respublikos kilmės arba iš Kinijos Liaudies Respublikos siunčiamus produktus (OL L 152, 2013, p. 5),] nustatyta, kad fotovoltiniai moduliai arba plokštės iš kristalinio silicio ir jų pagrindinės sudėtinės dalys deklaruojami kaip išleidžiami į laisvą apyvartą tik sumokėjus laikinąjį antidempingo muftą.

(4) siekiant užtikrinti, kad laikinasis antidempingo muftas būtų renkamas teisingai ir vienodai, reikia nustatyti išsamią [Bendrijos muitinės kodekso] 24 straipsnio principo aiškinimo taisyklę, kad būtų galima nustatyti produktų (t. y. fotovoltinių modulių arba plokščių iš kristalinio silicio ir vienos iš jų pagrindinių sudėtinių dalių – fotovoltinių elementų iš kristalinio silicio), kuriems taikomos šios priemonės, kilmę;

(5) fotovoltinių modulių arba plokščių iš kristalinio silicio gamybos procesas gali būti suskirstytas į šiuos pagrindinius etapus: silicio plokštelių gamyba, silicio plokštelių perdirbimas į fotovoltinius elementus iš kristalinio silicio, kelių fotovoltinių elementų iš kristalinio silicio surinkimas į fotovoltinius modulius arba plokštes iš kristalinio silicio;

(6) svarbiausias fotovoltinių modulių arba plokščių iš kristalinio silicio gamybos etapas – silicio plokštelių perdirbimas į fotovoltinius elementus iš kristalinio silicio. Tai lemiamas gamybos etapas, kurio metu galutinai nustatomas plokštės arba modulio sudėtinių dalių panaudojimas ir jos įgauna savo konkrečias savybes;

(7) todėl šis pakeitimas turėtų pagal [Bendrijos muitinės kodekso] 24 straipsnį būti laikomas paskutiniu esminiu [baigiamuoju, svarbiu] pakeitimu fotovoltinių modulių arba plokščių iš kristalinio silicio gamybos procese. Atitinkamai fotovoltinių elementų iš kristalinio silicio gamybos šalis turėtų būti nelengvatinės fotovoltinių modulių arba plokščių iš kristalinio silicio kilmės šalis.

<...>

(13) todėl [Reglamentą Nr. 2454/4] reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti.“

11 Minėtu įgyvendinimo reglamentu buvo iš dalies pakeistas Reglamento Nr. 2454/93 11 priedas „Neturinčių kilmės medžiagų apdirbimo ar perdirbimo procesų suteikiančių arba nesuteikiančių kilmės statusą pagamintiems produktams, sąrašas. Produktai, išskyrus tekstilę ir tekstilės dirbinius, klasifikuojamus XI skyriuje“, įterpiančią minėtą priedą dvi naujas pozicijas (ex 85 01 ir ex 8541), kurios suformuluotos taip:

„ex 85 01	„ex	Fotovoltiniai	Gamyba iš
-----------	-----	---------------	-----------

<p>Fotovoltiniai moduliai arba plokštės iš kristalinio silicio</p> <p>Gamyba iš medžiagų, klasifikuojamų bet kurioje pozicijoje, išskyrus produkto poziciją ir 8541 poziciją.</p> <p>Jeigu produktas gaminamas iš 8501 arba 8541 pozicijose klasifikuojamų medžiagų, tų medžiagų kilmė yra produkto kilmė.</p> <p>Jeigu produktas gaminamas iš 8501 arba 8541 pozicijose klasifikuojamų daugiau nei vienos šalies kilmės medžiagų, didžiausios pagal vertę tų medžiagų dalies kilmė yra produkto kilmė.“</p>	85 01	moduliai arba plokštės iš kristalinio silicio	<p>medžiagų, klasifikuojamų bet kurioje pozicijoje, išskyrus produkto poziciją ir 8541 poziciją.</p> <p>Jeigu produktas gaminamas iš 8501 arba 8541 pozicijose klasifikuojamų medžiagų, tų medžiagų kilmė yra produkto kilmė.</p> <p>Jeigu produktas gaminamas iš 8501 arba 8541 pozicijose klasifikuojamų daugiau nei vienos šalies kilmės medžiagų, didžiausios pagal vertę tų medžiagų dalies kilmė yra produkto kilmė.“</p>
„ex 85 41	Fotovoltiniai elementai, moduliai arba plokštės iš kristalinio silicio	<p>Gamyba iš medžiagų, klasifikuojamų bet kurioje pozicijoje, išskyrus produkto poziciją.</p> <p>Jeigu produktas gaminamas iš 8541 pozicijoje klasifikuojamų medžiagų, tų medžiagų kilmė yra</p>	

		produkto kilmė. Jeigu produktas gaminamas iš 8541 pozicijoje klasifikuojamų daugiau nei vienos šalies kilmės medžiagų, didžiausios pagal vertę tų medžiagų dalies kilmė yra produkto kilmė.“	
--	--	--	--

Pagrindinės bylos aplinkybės

- 12 2013 m. birželio 4 d. Europos Komisija priėmė Reglamentą Nr. 513/2013, kuriuo importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės arba iš jos siunčiamiems fotovoltiniams moduliams iš kristalinio silicio ir jų pagrindinėms sudėtinėms dalims (t. y. elementams ir plokštelėms) nustatė laikinąjį antidempingo muitą.
- 13 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Sąjungos Taryba priėmė Įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1238/2013, kuriuo importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės arba iš Kinijos Liaudies Respublikos siunčiamiems fotovoltiniams moduliams iš kristalinio silicio ir jų pagrindinėms sudėtinėms dalims (t. y. elementams) nustatomas galutinis antidempingo muitas ir laikinojo muto galutinis surinkimas (OL L 325, 2013, p. 1), ir Įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1239/2013, kuriuo importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės arba iš Kinijos Liaudies Respublikos siunčiamiems fotovoltiniams moduliams iš kristalinio silicio ir jų pagrindinėms sudėtinėms dalims (t. y. elementams) nustatomas galutinis kompensacinis muitas (OL L 325, 2013, p. 66).
- 14 Europos Sąjungos Bendrajame Teisme buvo pareikšti keli ieškiniai dėl šių įgyvendinimo reglamentų ir įvairių aktų, priimtų per šių įgyvendinimo reglamentų priėmimo procedūras arba per kitas su jomis susijusias procedūras, dėl kurių buvo priimti šio teismo sprendimai arba nutartys, pateikti apeliaciniai skundai ir priimti Teisingumo Teismo sprendimai ar nutartys. Konkrečiai kalbant, 2019 m. kovo 27 d. Sprendime *Canadian Solar Emea ir kt. / Taryba* (C-236/17 P, EU:C:2019:258, 64 punktą) Teisingumo Teismas iš esmės pažymėjo, kad priimdamas minėtus įgyvendinimo reglamentus Sąjungos teisės aktų leidėjas nustatė visumą arba „paketą“ sudarančias prekybos apsaugos priemones, kuriomis siekiama bendro rezultato, t. y. pašalinti Kinijos dempingo, susijusio su fotovoltiniais elementais ir moduliais, žalingą poveikį Sąjungos pramonei.
- 15 2013 m. gruodžio 17 d. Komisija papildė šią priemonių „visumą arba paketą“ priimdama Įgyvendinimo reglamentą Nr. 1357/2013, kurio tikslas, kaip matyti iš šio sprendimo 10 ir 11 punktų, – patikslinti fotovoltinių elementų, modulių ir plokščių, kurios gaminamos keliose trečiose šalyse, kilmę. Taikant šį įgyvendinimo reglamentą, be kita ko, kitose trečioiose šalyse, išskyrus Kiniją, iš Kinijoje pagamintų fotovoltinių elementų pagaminti fotovoltiniai moduliai ir plokštės buvo apmokestinami antidempingo ir kompensaciniais muitais, nustatytais atitinkamai pagal Įgyvendinimo reglamentą Nr. 1238/2013 ir Įgyvendinimo reglamentą Nr. 1239/2013.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 16 *Renosola* į Jungtinę Karalystę importuoja fotovoltinius modulius iš Indijos. Šie fotovoltiniai moduliai šioje šalyje gaminami iš fotovoltinių elementų, kurie savo ruožtu pagaminami Kinijoje.
- 17 2016 m. gruodžio 28 d. sprendimu, priimtu pagal Reglamento Nr. 2454/93 11 priedą, įtvirtintą Reglamento Nr. 1357/2013 redakcijoje, mokesčių ir muitų administracija nustatė, kad *Renosola* į Jungtinę Karalystę importuoti fotovoltiniai moduliai yra Kinijos kilmės, todėl jų importas turi būti apmokestintas antidempingo ir kompensaciniais muitais pagal įgyvendinimo reglamentus Nr. 1238/2013 ir Nr. 1239/2013.
- 18 *Renosola* dėl šio sprendimo pareiškė ieškinį *First-tier Tribunal (Tax Chamber)* (Pirmosios instancijos teismas (Mokesčių bylų skyrius), Jungtinė Karalystė), teigdama, kad Įgyvendinimo reglamentas Nr. 1357/2013 tiek, kiek pagal jį tokie fotovoltiniai moduliai, kuriuos ji importuoja į Jungtinę Karalystę, kvalifikuojami kaip Kinijos kilmės prekės, yra negaliojantys. Iš tiesų, teisingai aiškinant ir taikant Bendrijos muitinės kodekso 24 straipsnį, šie fotovoltiniai moduliai turėtų būti laikomi prekėmis, kurių kilmės šalis yra Indija.
- 19 2018 m. lapkričio 5 d. sprendimu šis teismas atmetė ieškinį kaip nepagrįstą.
- 20 *Renosola* dėl šio teismo sprendimo pateikė apeliacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme.
- 21 2020 m. kovo 4 d. sprendime šis teismas konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas klaidingai įvertino *Renosola* įrodymus, kurios ji pateikė įrodinėdama jos į Jungtinę Karalystę importuojamų fotovoltinių modulių kilmę. Iš tiesų, teisingai įvertinus šiuos įrodymus, matyti, kad šių fotovoltinių modulių surinkimas Indijoje iš Kinijoje pagamintų fotovoltinių elementų turi būti laikomas ne vien fotovoltinių elementų, kurie sudaro fotovoltinį modulį, pateikimo formos pakeitimu, kaip nusprendė minėtas teismas, o techniniu požiūriu sudėtingu ir delikačiu procesu, leidžiančiu pagaminti konkrečias savybes turinčius produktus, ypač atsižvelgiant į elektros energijos gamybos pajėgumą, atsparumo (lauko orui, klimato veiksniams ir radiacijai) potencialą ir jų eksploataavimo trukmę.
- 22 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš to padarė išvadą, kad *Renosola* į Jungtinę Karalystę importuojami fotovoltiniai moduliai turėtų būti laikomi prekėmis, kurių kilmės šalis yra Indija, o ne Kinija, kaip tai suprantama pagal Bendrijos muitinės kodekso 24 straipsnį, jeigu šis straipsnis būtų tiesiogiai taikomas jo nagrinėjamoje byloje.
- 23 Atsižvelgdamas į šias aplinkybes, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą iš esmės nurodo, kad šios bylos baigtis priklausys, pirma, nuo to, ar Įgyvendinimo reglamentas Nr. 1357/2013 galioja Bendrijos muitinės kodekso 24 straipsnio požiūriu, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo Komisijai pripažintą diskreciją kiekvienu konkrečiu atveju patikslinti šiame straipsnyje nurodytus abstrakčius aiškinimo kriterijus, ir, antra, jei šis įgyvendinimo reglamentas negalioja, nuo minėto straipsnio išaiškinimo tokiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamos pagrindinėje byloje.
- 24 Šiomis aplinkybėmis *Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber)* (Aukštesnysis teismas (Mokesčių bylų ir Kanclerio skyrius), Jungtinė Karalystė) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar [Įgyvendinimo reglamentas Nr. 1357/2013] tiek, kiek juo siekiama nustatyti fotovoltinių modulių, pagamintų iš medžiagų, tiekiamų iš skirtingų šalių, kilmės šalį pagal tai, kurioje šalyje buvo pagaminti fotovoltiniai elementai, prieštarauja [Bendrijos muitinės kodekso] 24 straipsniui, būtent nuostatai, kad jeigu prekės buvo gaminamos ne vienoje šalyje, jos laikomos kilusiomis iš tos šalies, kurioje buvo atliekamas baigiamasis, svarbus, ekonomiškai pagrįstas jų perdirbimo arba apdorojimo procesas tam tikslui įrengtoje įmonėje, o šio proceso metu buvo pagamintas naujas produktas arba atliktas svarbus to produkto gamybos etapas, todėl negalioja?
2. Ar, jeigu būtų nustatyta, kad [Įgyvendinimo reglamentas Nr. 1357/2013] negalioja, Bendrijos muitinės kodekso 24 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad fotovoltinių modulių surinkimas iš fotovoltinių elementų ir kitų dalių yra svarbus perdirbimas arba apdorojimas?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 25 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Įgyvendinimo reglamentas Nr. 1357/2013 yra negaliojantis Bendrijos muitinės kodekso 24 straipsnio požiūriu tiek, kiek jame numatyta, kad fotovoltiniai moduliai, kurie buvo gaminami keliose šalyse, turi būti laikomi kilusiais iš šalies, kurioje buvo pagaminti juos sudarantys fotovoltiniai elementai.
- 26 Pagal Bendrijos muitinės kodekso 24 straipsnį jeigu prekės buvo gaminamos ne vienoje šalyje, jos laikomos kilusiomis iš tos šalies, kurioje buvo atliekamas baigiamasis, svarbus, ekonomiškai pagrįstas jų perdirbimo arba apdorojimo procesas tam tikslui įrengtoje įmonėje, o šio proceso metu buvo pagamintas naujas produktas arba atliktas svarbus to produkto gamybos etapas.
- 27 Nagrinėjamu atveju Įgyvendinimo reglamentu Nr. 1357/2013 buvo iš dalies pakeistas Reglamento Nr. 2454/93 11 priedas, kuriame, kaip matyti iš šio reglamento 39 straipsnio ir šio priedo pavadinimo, nustatytas produktų, kurių perdirbimas ar apdorojimas laikomas suteikiančiu kilmę, kaip tai suprantama pagal Bendrijos muitinės kodekso 24 straipsnį, sąrašas.
- 28 Konkrečiau kalbant, minėtu įgyvendinimo reglamentu į šį priedą buvo įtraukti nauji produktai, t. y. fotovoltiniai elementai, moduliai ir plokštės, ir, kiek tai susiję su fotovoltiniais moduliais ir plokštėmis, patikslinta, kad jie turi būti laikomi kilusiais iš šalies, iš kurios kilę juos sudarantys fotovoltiniai elementai, kaip matyti iš šio sprendimo 11 punkto.
- 29 Siekdama pagrįsti aplinkybę, kad fotovoltinių elementų kilmė suteikia kilmę iš šių elementų pagamintiems fotovoltiniams moduliams ir plokštėms, Komisija Įgyvendinimo reglamento Nr. 1357/2013 6 ir 7 konstatuojamosiose dalyse nurodė, kad silicio plokščių perdirbimas į fotovoltinius elementus yra „lemiamas“ ir „svarbiausias“ fotovoltinių modulių ir plokščių gamybos proceso etapas, nes jis leidžia pagaminti produktus, turinčius „[paskirtį]“ ir „konkrečias savybes“, todėl šis etapas turi būti laikomas baigiamuoju, svarbiu perdirbimu, kaip tai suprantama pagal Bendrijos muitinės kodekso 24 straipsnį.
- 30 Atlikdama šį vertinimą ir šį teisinį faktinių aplinkybių kvalifikavimą Komisija netiesiogiai, bet tikrai pripažino, kad kiti du Įgyvendinimo reglamento Nr. 1357/2013 5 konstatuojamojoje dalyje aprašyti fotovoltinių modulių ir plokščių gamybos proceso etapai, t. y. ankstesnis etapas, kuriame pagaminamos silicio plokštės, ir vėlesnis etapas, kuriame fotovoltinių elementai surenkami į modulius arba plokštes, nėra šių produktų baigiamasis, svarbus perdirbimas.
- 31 Įgyvendinimo reglamento Nr. 1357/2013 dėstomosios dalies ir jį pagrindžiančių motyvų galiojimo kontrolė, kurią prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašo Teisingumo Teismo atlikti, turi būti atliekama atsižvelgiant į šio akto, kurio teisinis pagrindas, kaip nurodyta šio sprendimo 9 punkte, yra Bendrijos muitinės kodekso 247 straipsnis, pobūdį ir tikslą.
- 32 Šiuo klausimu iš suformuotos Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad Bendrijos muitinės kodekso 247 straipsnis, siejamas su šio kodekso 247a straipsniu, suteikia Komisijai teisę imtis visų būtinų ar naudingų priemonių šiam kodeksui įgyvendinti (šiuo klausimu žr. 2017 m. spalio 12 d. Sprendimo *X*, C-661/15, EU:C:2017:753, 44 ir 45 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją) ir visų pirma priimti įgyvendinimo aktus, kuriais siekiama patikslinti, kaip to paties kodekso 24 straipsnyje nurodyti abstraktūs kriterijai turi būti aiškinami ir taikomi konkrečiomis aplinkybėmis (šiuo klausimu žr. 1983 m. kovo 23 d. Sprendimo *Cousin ir kt.*, 162/82, EU:C:1983:93, 17 punktą ir 2007 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Asda Stores*, C-372/06, EU:C:2007:787, 35 punktą).
- 33 Iš to matyti, kad Komisija, remdamasi Bendrijos muitinės kodekso 247 ir 247a straipsniais, turi teisę priimti įgyvendinimo aktus, kaip antai Reglamentą Nr. 1357/2013, siekdama, esant vienai ar kelioms konkrečioms prekių, kurių gamyboje dalyvavo kelios šalys, kategorijoms, nurodyti šalį šioje šalių grupėje, kurios kilmę šios prekės, laikytina, turi, jei tenkinami šio kodekso 24 straipsnyje nustatyti kriterijai, ir kad taip nurodyta šalis yra konkrečiai ta, kurioje buvo atliktas minėtų prekių „baigiamasis, svarbus perdirbimas arba apdorojimas“.

- 34 Vis dėlto, kaip matyti iš suformuotos Teisingumo Teismo jurisprudencijos, įgyvendinant šią diskreciją turi būti laikomasi tam tikrų reikalavimų.
- 35 Pirma, įgyvendinimo aktas, kurį turi teisę priimti Komisija, turi būti pateisinamas tokiais tikslais, kaip antai užtikrinti teisinį saugumą ir vienodą Sąjungos muitų teisės aktų taikymą (šiuo klausimu žr. 2007 m. kovo 8 d. Sprendimo *Thomson ir Vestel France*, C-447/05 ir C-448/05, EU:C:2007:151, 36 ir 39 punktus bei 2007 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Asda Stores*, C-372/06, EU:C:2007:787, 45 ir 48 punktus).
- 36 Antra, šis įgyvendinimo aktas turi būti motyvuotas taip, kad Sąjungos teismai galėtų atlikti jo teisėtumo kontrolę nagrinėdami tiesioginį ieškinį arba įvertinti jo galiojimą nagrinėdami prašymą priimti prejudicinį sprendimą, jei į šiuos teismus būtų kreiptasi su šiuo klausimu (šiuo klausimu dėl prašymų priimti prejudicinį sprendimą žr. 1983 m. kovo 23 d. Sprendimo *Cousin ir kt.*, 162/82, EU:C:1983:93, 20 ir 21 punktus ir 2007 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Asda Stores*, C-372/06, EU:C:2007:787, 44 punktą).
- 37 Be to, kadangi tokiu įgyvendinimo aktu siekiama patikslinti Bendrijos muitinės kodekso 24 straipsnio aiškinimą ir taikymą konkrečiomis aplinkybėmis, kaip nurodyta šio sprendimo 32 ir 33 punktuose, teisme nagrinėjant minėto akto pagrįstumą, pirma, patikrinama, ar Komisija jį priimdama nepadarė teisės klaidos, kai aiškino ir taikė šį straipsnį konkrečioms byloje nagrinėjamos aplinkybės, pavyzdžiui, kai nutolo nuo kriterijų, kuriais vadovaujantis pagal šį straipsnį nustatoma prekių kilmė (šiuo klausimu žr. 1983 m. kovo 23 d. Sprendimo *Cousin ir kt.* 162/82, EU:C:1983:93, 15 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 38 Iš tikrųjų ši kilmė bet kuriuo atveju turi būti nustatyta atsižvelgiant į esminį kriterijų, t. y. atitinkamų prekių „baigiamąjį, svarbų perdirbimą arba apdorojimą“ (šiuo klausimu žr. 1989 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Brother International*, C-26/88, EU:C:1989:637, 15 punktą ir 2010 m. vasario 11 d. Sprendimo *Hoesch Metals and Alloys*, C-373/08, EU:C:2010:68, 38 punktą). Kaip matyti iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos, pats šis žodžių junginys turi būti suprantamas kaip nurodantis gamybos proceso etapą, per kurį šios prekės įgyja savo paskirtį (šiuo klausimu žr. 2007 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Asda Stores*, C-372/06, EU:C:2007:787, 36 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), taip pat konkrečių savybių ir sudėčių, kurių anksčiau jos neturėjo (šiuo klausimu žr. 1977 m. sausio 26 d. Sprendimo *Gesellschaft für Überseehandel*, 49/76, EU:C:1977:9, 6 punktą ir 2010 m. vasario 11 d. Sprendimo *Hoesch Metals and Alloys*, C-373/08, EU:C:2010:68, 46 punktą) ir kurios vėliau iš esmės kokybiškai nekeičiamos (šiuo klausimu žr. 2010 m. vasario 11 d. Sprendimą *Hoesch Metals and Alloys* (C-373/08, EU:C:2010:68, 47 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 39 Antra, tokio įgyvendinimo akto, kaip antai Reglamentas Nr. 1357/2013, pagrįstumo nagrinėjimas teisme turi būti susijęs su klausimu, ar, neatsižvelgiant į tai, ar buvo padaryta kokia nors teisės klaida, Komisija, kuriai Teisingumo Teismas pripažino diskreciją įgyvendinti Bendrijos muitinės kodekso 24 straipsnį (1983 m. kovo 23 d. Sprendimo *Cousin ir kt.*, 162/82, EU:C:1983:93, 17 punktą ir 2017 m. spalio 12 d. Sprendimo *X*, C-661/15, EU:C:2017:753, 45 punktą), imdamasi šio įgyvendinimo, padarė akivaizdžią teisės klaidą, atsižvelgiant į šioje byloje nagrinėjamas konkrečias faktines aplinkybes (šiuo klausimu žr. 2007 m. kovo 8 d. Sprendimo *Thomson ir Vestel France* (C-80/05 ir C-142/05, EU:C:2007:151, 45 punktą).
- 40 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, šiuo atveju pirmiausia reikia išnagrinėti Įgyvendinimo reglamentu Nr. 1357/2013 siekiamus tikslus, paskui patikrinti, ar šis įgyvendinimo reglamentas atitinka reikalavimą motyvuoti tokį aktą, ir galiausiai nustatyti, ar Komisijos vertinimuose, susijusiuose su produktų, kuriems taikomas minėtas įgyvendinimo reglamentas, kilmės šalimi, yra padaryta teisės arba akivaizdi vertinimo klaida, atsižvelgiant į Bendrijos muitinės kodekso 24 straipsnį.
- 41 Šiuo klausimu, pirma, iš Įgyvendinimo reglamento Nr. 1357/2013 1, 3 ir 4 konstatuojamųjų dalių matyti, kad juo siekiama patikslinti, kaip reikia taikyti Bendrijos muitinės kodekso 24 straipsnyje nustatytus kriterijus, kad būtų galima nustatyti iš Kinijos importuotų fotovoltinių modulių ir plokščių, taip pat vieno iš jų pagrindinių sudėtinųjų dalių, t. y. fotovoltinių elementų, kilmę, siekiant užtikrinti teisingą ir vienodą antidempingo ir kompensacinių muitų nustatymą.

- 42 Pagal šio sprendimo 35 punkte nurodytą jurisprudenciją toks tikslas galėjo pateisinti šio akto priėmimą.
- 43 Antra, kiek tai susiję su Įgyvendinimo reglamento Nr. 1357/2013 motyvavimu, iš šio sprendimo 29 ir 30 punktų matyti, kad Komisija pagrindė savo atliktą fotovoltinių modulių ir plokščių kilmės nustatymą nurodydama, kad faktinių aplinkybių požiūriu silicio plokščių perdirbimas į fotovoltinius elementus turi būti laikomas „lemiamu“ ir „svarbiausiu“ pagrindinių fotovoltinių modulių ir plokščių gamybos proceso etapu, nes būtent šiame etape šių produktų pagrindiniai komponentai, sudarantys fotovoltinius elementus, įgauna „konkrečias savybes“ ir „[paskirtį]“. Kaip taip pat matyti iš šių punktų, Komisija, remdamasi šiuo faktinių aplinkybių vertinimu, padarė išvadą, kad teisiniu požiūriu minėtas etapas turi būti laikomas baigiamuoju, svarbiu perdirbimu, kaip tai suprantama pagal Bendrijos muitinės kodekso 24 straipsnį.
- 44 Šiais motyvais teisiškai pakankamai nurodomi Komisijos argumentai. Iš tiesų, pirma, jie leidžia ūkio subjektams, gaminantiems produktus, kuriems taikomas Įgyvendinimo reglamentas Nr. 1357/2013, arba importuojantiems juos į Sąjungą, suprasti šių argumentų apimtį ir ginčyti jų faktinį ir teisinį pagrįstumą, kaip *Renosola* tai padarė pagrindinėje byloje ir pateikdama savo rašytines pastabas Teisingumo Teismui. Antra, jie įgalina Teisingumo Teismą įvertinti šio akto galiojimą.
- 45 Trečia, dėl Komisijos argumentų, susijusių su Įgyvendinimo reglamente Nr. 1357/2013 nurodytų fotovoltinių modulių ir plokščių kilmės šalimi, pagrįstumo kontrolės pirmiausia primintina, kad šie argumentai grindžiami Bendrijos muitinės kodekso 24 straipsnyje numatytu „baigiamojo, svarbaus perdirbimo arba apdorojimo“ kriterijumi, kaip pažymėta šio sprendimo 29 punkte.
- 46 Taigi, priešingai, nei teigia *Renosola* Teisingumo Teismui pateiktose rašytinėse pastabose, negalima teigti, kad Komisija padarė teisės klaidą, kai taikė kitokį kriterijų, nei numatytą šiame straipsnyje.
- 47 Be to, dėl klausimo, ar Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir *Renosola* iš esmės mano, kad fotovoltinius elementus surinkus į fotovoltinius modulius arba plokštes, gaunami produktai, kurių savybės skiriasi nuo juos sudarančių fotovoltinių elementų savybių, be kita ko, kiek tai susiję su elektros energijos gamybos pajėgumu, atsparumo potencialu ir jų eksploatavimo trukme, kaip matyti iš šio sprendimo 21 ir 22 punktuose apibendrintų nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą teiginių.
- 48 Komisija neginčija tokio savybių skirtumo, tačiau mano, kad būtent ankstesniame fotovoltinių modulių ir plokščių gamybos proceso etape, kuriame plokštės iš kristalinio silicio perdirbamos į fotovoltinius elementus, gaunami produktai, tinkami kaupti saulės energiją ir ją konvertuoti į kintamos srovės elektros energiją, turintys tam tikrą atsparumo potencialą ir eksploatavimo trukmę. Ji taip pat iš esmės mano, kad šios konkrečios savybės įgijimas yra lemiamas ir kad patobulinimai, kurie vėliau gali būti padaryti fotovoltiniams elementams, surenkant juos į fotovoltinius modulius ar plokštes, kurių dydis, gamybos pajėgumai, atsparumo potencialas ir eksploatavimo trukmė skiriasi, yra palyginti nereikšmingi.
- 49 Šis bendras fotovoltinių modulių ir plokščių gamybos proceso ir įvairių jo etapų lyginamosios svarbos vertinimas, atsižvelgiant į šio sprendimo 38 punkte nurodytą jurisprudenciją, neatrodo akivaizdžiai klaidingas. Iš tiesų abu požymiai, kuriais jis grindžiamas, t. y. gebėjimu kaupti saulės energiją ir paskui ją konvertuoti į elektros energiją, gali būti laikomi kaip sudarantys fotovoltinių elementų, modulių ir plokščių esmines savybes ir lemiantys šių produktų skirtingų kategorijų paskirtį. Be to, šie du požymiai, vertinami kartu, leidžia manyti, kad plokščių iš kristalinio silicio perdirbimas į fotovoltinius elementus yra ypač svarbus ir sudėtingesnis, nei vėlesniame minėto gamybos proceso, per kurį tam tikras fotovoltinių elementų kiekis buvo surinktas į fotovoltinius modulius ar plokštes, etape padaryti patobulinimai.
- 50 Taigi Komisija, remdamasi šiuo faktinių aplinkybių vertinimu, pagrįstai galėjo nuspręsti, kad plokščių iš kristalinio silicio perdirbimas į fotovoltinius elementus turi būti kvalifikuojamas kaip baigiamasis, svarbus perdirbimas, atliekamas fotovoltinių modulių ir plokščių gamybos procese, kaip tai suprantama pagal Bendrijos muitinės kodekso 24 straipsnį.

51 Darytina išvada, kad Įgyvendinimo reglamentas Nr. 1357/2013, kurio priėmimas, be kita ko, grindžiamas tikslu įgyvendinti nuoseklų ir vienodą Sąjungos antidempingo reglamentavimą, negali būti laikomas teisės ar akivaizdžia vertinimo klaida.

52 Atsižvelgiant į visas prieš tai išdėstytas aplinkybes, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip, kad jį išnagrinėjus nebuvo nustatyta jokių aplinkybių, galinčių daryti įtaką Reglamento Nr. 1357/2013 galiojimui.

Dėl antrojo klausimo

53 Atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį klausimą, nereikia atsakyti į antrąjį klausimą, kuris pateiktas vien tuo atveju, jei Reglamentas Nr. 1357/2013 būtų pripažintas negaliojančiu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

54 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

Išnagrinėjus pirmąjį prejudicinį klausimą nebuvo nustatyta jokių aplinkybių, galinčių daryti įtaką 2013 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 1357/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas, galiojimui.

Parašai.

* Proceso kalba: anglų.